

"אות" ונזיפת

הגר לי מי גיבוריך, ואגיד לך מי אתה.

אם תגיד לי, למשל, שגיבורך הוא דאגלס מק'ארתור, אגיד לך שאתה איש הימין הקיצוני, מי יטריטט, שמרן ולאומן.

אותו מק'ארתור היה, בלי ספק, מצ' ביא מעולה. אבל הוא היה גם טיפוס קולוניאלי מובהק. הוא דגל בעיקרון שאל להם לאזרחים מחורבנים, גם כשהם חברי רייממלה, לתחוב את אפם לענייני ה' צבא. האלופים מייטיבים לדעת מה טוב לביטחון המדינה.

מק'ארתור היה חייל מיקצועי, בנו של אלוף. הוא נולד במחנה צבאי, הצטיין במלחמת-העולם הראשונה, פיקד על שיטת חייהחטות הקולוניאליים של ארצות-הברית דאו. בהיותו רמטכ"ל בימי המש' בר הכלכלי, ציווה לפתוח באש על הפי' גנה של חיילים משוחררים מוכי'רעב. במלחמת-העולם השנייה פיקד על המעי' רכה שהכריעה את יפאן.

הפרק השנוי-במחזקות בחיי מק'ארתור נפתח עם מלחמת-יקורי' ריאה.

מק'ארתור פיקד בהצלחה על כוחות המערב נגד הקומוניסטים. בעזרת נחיתה

מק'ארתור

מוצלחת מן הים הביט את הקומוניסטים המצנצים, אך התקדמותו נבלמה על-ידי הפלישה המאסיבית של הסינים. הוא נאי לץ לסגת.

זועף וזועם. תבע מק'ארתור להפציץ את סין ולהטיל עליה מצור ימי. הוא לא נרתע משימוש בפצצות גרעיניות. האפי' שרות שזה יביא למלחמת-עולם שלישית ולחורבן כדור-הארץ, לא הפחידה אותו. הנשיא הארי טרומן דחה את כל התוכי' ניות האלה. חילוקי-הדעות בין הנשיא והמצביא הלכו וגברו, ולבסוף פיטר טרורי' מן את מק'ארתור. פשוטו כמשמעו.

מק'ארתור חזר לארצות-הבי' רית, נתקבד כגיבור לאומי, וירד מן הכמכה-הציבור האמריקאי העי' ריצו בשני נצחונותיו הצבאיים, אך הצידיק את סיווקו.

נחשיא הוא הרשות האזרחית העליונה, וגם המפקד העליון של הצבא. פיטורי' מק'ארתור המחישו בצורה החותכת ביר' תור את אחד מעיקרי הדמוקרטיה: שיעי' בוד מוחלט של הזרוע הצבאית לשליטון האזרחי הנבחר.

רק קבוצות-השודיים הממורפות של הימין הצדיקו את מק'ארתור, וראו בפיטוריו פשע לאומי.

שבוע נסתבר כי יש אדם בישי' ראל הסבור אף הוא שפיטורי' מק' ארתור היו פסולים מעיקרם. הדבר נאמר בהערת-אגב, אך דווקא מהערת-אגב כזאת אפשר ללמוד יותר על

אופיו של אדם מאשר מנאומים מוכנים מראש.

אם יש בישראל אלוף אחד המזי' דחה עם דאגלס מק'ארתור, הרי זה דבר מרואי. אם אינו סתם אלוף, אלא שר-הביטחון שז' יש' ראל — הרי זה צריך להדליק אור' אדום שי' אזהרה.

משה דיין העלה את שמו של מק' ארתור בוויכוח הסוער, שנתקיים בליש' כת מפלגת-העבודה, ביוזמתו של דיין עצמו, על מאמר שפורסם בביטאון המפי' לגה אות.

בטון זועף ובסגנון של גערה, שאיי' גם אופייניים להופעותיו הפומביות, הת' נפל דיין על עורך הביטאון, דויד שחם, שמתח במאמר חתום ביקורת על הטיפול ב"חריגות" של פיתחת-רפיח.

שחם הכיע את דעתו שאין להסתפק בנויפה בקצין האחראי, אלא שיש להעבירו מתפקידו.

תוך כדי כך הוכיר שחם, כדוגמה, את פיטורי' מק'ארתור על-ידי טרומן. אחרי שדיין המטיר על שחם את הי' קללות המקובלות בקיסרות של גולדה כלפי כל מי שמתח ביקורת על הקי' סרית ואנשי-הצרה (הסתה פרועה, וכו') זרק דיין את הפסק הבא: "מאמר כזה, ה'תובע לעשות בקצין מה שנעשה במק'ארתור בארצות-הברית, הוא פגיעה בדמוקרטיה."

מכאן יש ללמוד את הדברים הנאים על השקפת-עולמו של שר-הביטחון:

● הנשיא טרומן פגע בדמוקרטיה, כאשר סילק מתפקידו מצביא שהפך את מרותו וכפך במדיניות הממשלה הנבחרת. ● קצין בכיר רשאי להתעבם ממדיניות הממשלה, ולפעול בהתי' אם לדעתו הפרטיה, אפילו מכיא הדבר למלחמה שהציבור מתנגד לה.

● כל ביקורת על קצין בכיר, גם אחרי שזה הורשע על-ידי ועדת-חקירה בביצוע מעשים בלתי-חוקיים, היא פגיעה בדמוקרטיה.

כל זה חבוי בפסוק קטן אחר.

לכאורה, כל הוויכוח הזה בליש' כת מפלגת-העבודה אינו נוגע לנו. רשאית מפלגה לקבוע מה יהיה קו הביטאון הרשמי שלה. זהו עניין פנימי.

האמנם? מפלגת העבודה אינה מיפלגה אחת מני רבות. היא מיפלגת' השילטון, המחזיקה בכד עמדות' הכוח במדינה, ועושה בהן כבתוך שלה.

כיום היא שולטת. באמצעות המערך, על 50% מן הקולות בכנסת. אם הצליח לשנות את שיטת-הבחירות או להעלות את אחוזי-החסימה, היא תגיע אוטומטית לרוב מוחלט — ואז תיכון בישראל דיקי' טטורה חד-מפלגתית.

כבר עתה מתקבלות כל ההחלטות הי' חשובות — החל בסיפוח רצועת-עזה וכלה במינוי יושב-ראש הכנסת — בתוככי מיפי' לגה זו.

אם כן, האם הקורה בה הוא עניין "פנימי"? האם אפשר דהתי' עדם מגילוי כלישה, המעידי על השתלטות מנמות מסוכנות בה?

ש' לוויכוח זה על המאמר באות שני צדדים עקרוניים, נוסף על הערתו המאלפת של משה דיין.

הצד הראשון נוגע להחנקת חופש-הבי' קורת במיפלגה.

ביטאון המיפלגה צריך לבטא את קו המיפלגה, הנקבע על-ידי הרוב, ובאותה שעה לתת ביטוי גם לדיעות אחרות הרווחות במיפלגה.

אך מהו קו הרוב במיפלגה זו?

האם אי-פעם נשאלו החברים מהן דיי' עותיהם לגבי סיפוח עזה וגירוש התרי' שבים מפיתחת-רפיח? האם נשאלו לדעי' חם על הפרדת הדת מן המדינה, או על דיכוי חופש השביתה?

דיכוי שחם יכול לטעון שהוא מייצג את דעת הרוב במיפלגה. הוא יכול לט' עון אפילו שהוא מבטא את דעתם של הרוב במוסדות הנבחרים של המיפלגה.

אולם דעת הרוב אינה מעניינת את הי' שליטים הנוכחיים במיפלגה.

הקצה לא יצא על דויד שחם מפני שהתנגד לדעת הרוב, אלא מפני שהתנגד לדעתם של גולדה מאיר ומשה דיין.

יתכן מאוד שיש במיפלגה רוב של "יונים", רוב המתנגד לכפייה הדתית, רוב המתעב מישר של מפירי-שביתה, מעי' שיריעשרים וצווי-ריתוק. אולם רוב זה הוא אילם, פחדני וחלוש.

הוא עומד הסריאונים מוד הי' רודנות האישית הגוברת ומתי' חזקת של גולדה מאיר, הסולדת את הדרך בפני הדיקטטורה של משה דיין.

מי שמתח ביקורת על רודנות זו ומגמותיה, מוכרז כבוגד. זהו מה שקרה לדויד שחם.

מעתה יהיה כפוף ל"מוכירות מערכת" — כלומר, לקבוצה של קומיסארים. יתכן

דיין

שלא ישלטו בה, תחילה, אנשי גולדה — דיין. אבל זוהי רק ההתחלה.

הצד השני נוגע לנושא מאמרו של המעשים בפיתחת-רפיח ותגובת שחם ל"תגובות של דיין הוכיח שהעניין עבר את כל המה'

לכים הפורמליים הנכונים — בדיוק כמו פרשת נתיבי נפט. היתה ועדת-חקירה. והיועץ המישפטי לממשלה נתן את דעתו על מסקנותיה, וניתנה "נויפה" ל"קצין בכיר מאוד" בגלל ה"חריגות".

יפה מאוד. נוח מאוד.

אבל מה שקרה בפיתחת-רפיח אינו "חריג", כלשון פשוטה, בוצי' עו' שם פישעתי-מלחמה באוכלוסיה שז' שמה כבוש.

עליכך מונתה ועדת-חקירה סודית, ש' הגישה דו"ח סודי. זוהי שערורייה בפני עצמה. אילו אירעו הדברים במדינה אחר' רת, ואילו היו הקורבנות יהודים, היינו מרעישים על-יכך עולמות ופונים לאו"ם.

פירסומם המוא שז' המימצאים הוא חובה דמוקרטית וציווי מוז' סרי. אולם דיין אינו חונם על כך.

הוא העביר את הדו"ח בין כמה מידי' דיי, קיבל את הגושפנקה שלהם, ובוה גננו העניין. הציבור, הלמוד נסיון דו"חי' ויתקון, אינו יכול לבדוק את המימצאים, וגם לא לבחון אם המסקנות תואמות את המימצאים.

על כך מתח דויד שחם את בני' קורתו. הוא התנגד לקודת העי' נש, ותבע להחמיר בדינו של הי' קצין.

דברים חמורים הרבה יותר מכפי' שהוצגו במאמרו המתון של שחם, בביטאון המיפלגתי.

ודא פחות חמורה תגובתו של שר-הביטחון, האיש הנושא באחי' ריות מטעם הממשלה על הצבא.

דיין שלל כל ביקורת, מטענה שהמבקר אינו יודע את העובדות.

טענה זו משקפת את הבון התהומי ש' רוחש דיין לאינטליגנציה של כל אדם אחר.

אחרי שהוא עצמו החליט לגי' נזו את הדו"ח ולמנוע את פירי' סומו, הוא שולד את זכותם של אזרחים להכיע דיעה על המסקנות — כמעט שאינם יודעים את הי' עובדות!

אין זה עניין פנימי של מיפלגת-העבור' דה. זה נוגע לכל אזרח, לכל חייל-מילואים.

בפרשת כפרי-קאסס, תבענו והשגנו פירסום מלא, ומישפט פומבי, הטיפול בפרשת פיתחת-רפיח מדגים את ההידר' דרות העצומה שחלה מימי בן-גוריון עד ימי גולדה-דיין.

שעיני-מלחמה חמורים לאין ערוך מכל פשע כלכלי, מה שזכון לגבי נתיבי נפט, נכון פי אלף לגבי פיתחת רפית.

יש לפרסם את הדו"ח לאתרי' אין שום סיבה לגיטימית לגנני' ותו. אין בו שום סוד צבאי, שגרי' לזיו' עקוד לפגיע כבושרו הצבאי שז' צה"ל.

אם הקצין הבכיר נושא באחריות למעי' שים שהם בגדר פשעים, יש להסיק את המסקנות הקיצוניות ביותר.

ואם שרשרת האחריות מוביחה ממנו לשר-הביטחון — מבחינת מעשה או מחזק, היפוי או השי' תקה — יש לאפשר לו להתחקק בגורלו של גיבור, דאגלס מק' ארתור.